

הערכת תכניות חינוכיות להכשרת פרחי הוראה ומורים לעסוק בנושא השואה בגן

ובבית הספר

יו"ר: **ד. ברודי**

מכללת אפרתה, ירושלים, ישראל

1. השפעות המסע למזרח אירופה על עבודתם של פרחי הוראה

מ. בן יעקב

מכללת אפרתה, ירושלים, ישראל

2. התפתחות של פרדיגמות פדגוגיות להוראת השואה אצל פרחי הוראה

ד. ברודי, ה. כהן

מכללת אפרתה, ירושלים, ישראל

3. קהילת לומדים כמסגרת לפיתוח מקצועי בהוראת השואה

א. פרידמן

מכללת אפרתה ומשרד החינוך והתרבות, ירושלים, ישראל

4. מתדיינת: **ד. עופר**

האוניברסיטה העברית בירושלים, ירושלים, ישראל

השואה הינו נושא טעון מבחינה רגשית, מוסרית וחינוכית, ולפיכך עלולות סוגיות רבות הקשורות לתוכן ההוראה ולהתאמתו לגילאים השונים של התלמידים. מוסדות להכשרת מורים מחויבים להכין את פרחי ההוראה לעסוק בנושא השואה במערכת החינוך. במכללת אפרתה אנו מתמודדים עם המשימה המאתגרת הזו ברמה הקוגניטיבית, הרגשית והפדגוגית במסלולי ההכשרה השונים, ואלה באים לידי ביטוי בקורסים הדיסציפלינריים (היסטוריה, ספרות, אמנות ועוד), בימי עיון, בשיעורי דידקטיקה, בביקורים ביד ושם, במסע לימודי לליטא, וכן בתכנית לימודי תעודה ייחודית להוראת השואה ולהנצחתה ובמסגרת מיוחדת לתמיכה בגננות בשטח. שלושה מערכי מחקר בוצעו כדי להעריך שלוש תכניות שונות. מערכי מחקר אלה יוצגו בסמפוזיון זה על ידי החוקרים שהם גם מעורבים בתכניות עצמן.

בהרצאתה של **ד"ר מיכל בן יעקב** יבחנו את השפעות הסיור הלימודי לליטא והמפגש הבלתי-אמצעי עם מקום התרחשות האירועים, על העבודה המעשית של פרחי הוראה שהשתתפו בסיור ובעבודתן כמורות, וזאת לעומת אלה שלא השתתפו בסיור. בהרצאתם של **ד"ר ברודי והינדי כהן** ילובנו שינויים בפרדיגמות הפדגוגיות של סטודנטיות בגיל הרך לאורך שלוש שנים, ותיבדק השפעת התכנית הרב-שנתית ביחס להבנת תפיסות הסטודנטיות את הוראת השואה בגיל הרך. בהרצאה של **ד"ר אביגיל פרידמן** תוצג השפעת המודל של קהילת גננות לומדות על ההיבטים הרגשיים והפדגוגיים של הגננות בהוראת נושא השואה בגני הילדים.

התכניות שיוצגו משקפות את הגישה של מכללת אפרתה, שבנוסף על תחומי הדעת, אנשי חינוך חייבים לבנות לעצמם תשתיות של ערכים (אלוני, תשס"ד). מצופה מפרחי ההוראה ומהמורה שירחיבו את למידתם בתחום השואה הן בהיבט הקוגניטיבי ובהרחבת הדעת, הן בהיבט הרגשי-אנושי, והן בהיבט הפדגוגי. נושא השואה נלמד בכל שנות הלימוד בהיבטים שונים, לפי מסלול. בנוסף מוצע לסטודנטיות להשתתף במסע לימודי לליטא. רק לאחר עיבוד הנושא מבחינה קוגניטיבית ורגשית ברמת הבוגרת, ולאחר הכנה פדגוגית מתאימה, יוכלו המורות להפוך את נושא השואה למשמעותי וערכי, ללא פחדים וטראומה. המטרת היא להעצים את הדימוי העצמי הפרופסיונלי של פרחי ההוראה, ובהתאם לכך באים החוקרים להעריך את התכניות הייחודיות בעילותן והשפעותיהן על פרחי ההוראה ועל המורים.